

OSLAVA 220 LET TRVÁNÍ CECILSKÉ HUDEBNÍ JEDNOTY

založena 1803

Když někdo založí jakýkoli spolek, organizuje nějakou akci, prostě když se zvedne a začne něco dělat, tak zjistí, že to je náročné a vyžaduje to spoustu práce a námahy. Pokud to vydrží 5 či 10 let, není to samozřejmé a je to krásné.

Jenže naše Cecilská hudební jednota už funguje dlouhých 220 let. Věřím, že tomu tak je jak díky obrovské vytrvalosti, lásce k hudbě a díky přátelství jejích členů, ale také díky tomu, že Pán Bůh tomuto dílu žehná. Věřím, že Pán má radost, když jej oslavujeme krásnou hudbou. Proto přeji mnoho síly a vytrvalosti v tomto dobrém díle i nadále.

P. Jenda Pítrinec

Na začátku...

Těžko říci, zda zakladatelé Cecilské hudební jednoty Jan Zizius, Jan Jahoda nejstarší a Jan Stehno, kteří se před dvěma sty dvaceti roky sešli, aby ustavili po vzoru vídeňské Society společnost na obrodu duchovní hudby ve městě, tušili, že jejich dobré dílo potrvá a v každé době najde dost ochotných dobrovolníků. Společnost měla krom provozování hudby na kůru i rozměr sociální: pečovala o zchudlé členy, jejich sirotky a vdovy.

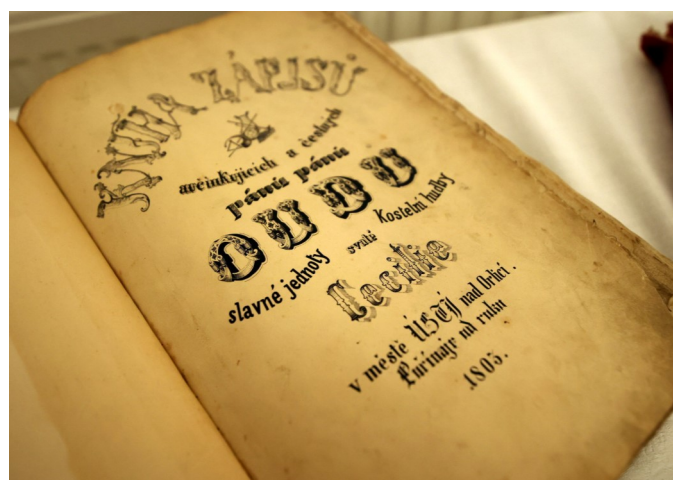
Brzy získala dobrou pověst v širokém okolí, byla čest stát se jejím členem. Kromě účinkování na bohoslužbách byla provedena i významná Haydnova díla (Čtvero ročních období, Sedm slov Vykupitelových, Stvoření světa) a její dobrá pověst se šířila i do vzdálenějších měst.

Společnost měla i smysl pro hudební radovánky světské: roku 1820 byla založena tzv. „turecká banda“ a výtěžky z veřejných vystoupení mimo kostel putovaly na dobročinné účely.

Jednota vzkvétala a během prvních 100 let se rozrostla z původních zakládajících 33 členů na 118, z toho 64 účinkujících, 39 přispívajících a 15 čestných. Pro pořádek uvedme, že se stále jedná pouze o muže, ženy sice účinkovaly, ale nemohly být do Cecilské hudební jednoty přijímány, a to až do roku 1972.

O činnosti Jednoty velice podrobně a zasvěceně hovoří kniha Paměti Cecilské hudební jednoty od Josefa Záborského z roku 1903. V této době v Jednotě působili vážení hudebníci jako Jaroslav Kocian, Jan Mazánek, ke 100. výročí byla provedena Slavnostní mše Jaroslava Kociana, pod taktovkou autora.

Další kroniky Cecilské hudební jednoty v 50. letech 20. století nemapují příliš činnost tehdejších ředitelů kůru (Norberta Fišera, F. Zámorského, A. Šimečka...), ale soustředí se na děkana Václava

Boštík, který byl zjevným hybatelem veškeré činnosti. Děkan Boštík byl silným zastáncem jednohlasu à capella a gregoriánského chorálu. Současně byl i rozumným pastýřem, který chápal, že zaběhnuté pořádky na ústeckém kůru je třeba odstraňovat trpělivě. Podařilo se mu docílit kompromisu: proměnlivé části se zpívaly vícehlasem a ordinaria chorálně. Výjimku tvořily koledy o Vánocích.

V adventě a postě varhany mlčely úplně, což byla také úplná novinka. Ke zpěvu chorálu a litaní byl přizván dětský sbor. Boštíkovou zásluhou byly zrestaurovány varhany (1942) a na jeho náklady uspořádán archiv hudebnin. Děkan Boštík práci Jednoty také hodnotil, pronášel proslovy při výročních schůzích a všechny povzbuzoval k další pilné práci.

Roky 1983 – 2007

V roce 1983 za působení pozdějšího pomocného biskupa královéhradeckého P. Josefa Kajneka se novým dirigentem a regenschorim stává Oldřich Heyl (1952-2010), učitel houslí z Litomyšle, který spolu se svou manželkou Marií, učitelkou varhan, vedl Cecilskou hudební jednotu plných 24 let, do roku 2007. Velkou inspiraci pro svoji práci našel v osobě P. Josefa Olejníka, s nímž udržoval upřímné přátelství a významně se podílel na vydávání Olejníkovy díla tiskem (Velikonoční a Vánoční graduál, Nedělní nešpory).

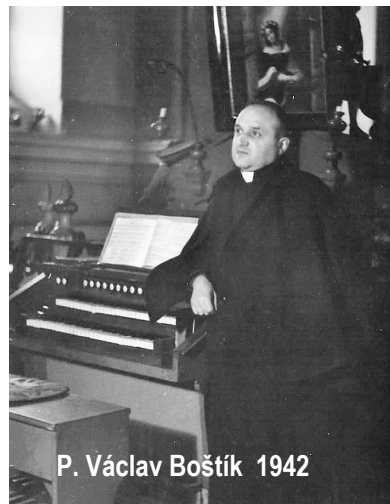
Jednota v komorním uskupení se soustředí spíše na jednohlasý a čtyřhlasý zpěv à capella. S orchestrem se zpívalo už jen o ústecké pouti, a to Assumpta est Roberta Fuhrera. Sbor se více zaměřil na liturgický zpěv žalmů, nácviky ordinárií, proprií a nových písní s lidem, Toto období, kdy spolu členové vyjížděli na pravidelná letní soustředění na Šumavu a na kurzy liturgické hudby do olomouckého dómu (1986-1989), vnímají pamětníci, kteří jsou stále aktivními zpěváky dodnes, jako velmi šťastné. Schola oblékla bílý oděv, alby a po generální opravě varhan v roce 1994 se přesunula z kůru dolů do presbytáře, kde je instalován druhý třimanuálový hrací stůl.

Oslava 200 let trvání

200 let trvání Cecilské hudební jednoty v roce 2003 Jednota oslavila koncertem, kde byla mimo jiné opět provedena Slavnostní mše Jaroslava Kociana. Společnost čítala v jubilejním roce 2003 69 členů, z toho 6 čestných, 21 účinkujících a 42 přispívajících. Na repertoáru měla již více než 200 skladeb od renesančních až po soudobé autory. V roce 2002 Cecilská hudební jednota vydala své první CD s komponovaným pásmem Via crucis. V pořadu zaznělo mimo jiné Allegriho Miserere, některé části z Umučení Kristova F. Picky (v úpravě pro smíšený sbor), Eli, Eli! skladatele Bárdóse, Kocianovo Afferentur regi, Litanie k Panně „1997“ skladatele J. Hanuše a další.

Kostel 1949

P. Václav Boštík 1942

Průvod při Božím Těle 1954

Soustředění CHJ 1989

Hradec Králové 2002

Izrael, Betlém 2013

Smetanova Litomyšl 2014

CHJ 2013

CHJ 2023

Od roku 2007 - do dneška

V roce 2007 vystřídala manžele Heylovy Cecilie Pecháčková, která sbor řídí dodnes. Sbor pokračuje v započaté práci, lidé odcházejí a někteří přicházejí. Stále zkouší pravidelně jednou týdně, vždy v sobotu ráno od 8 hodin. Cecilská hudební jednota organizuje Festival duchovní hudby svaté Cecílie pro chrámové sbory a varhaníky, kdy zajišťuje veškerý jeho průběh a sama též účinkuje. Na tomto festivalu vystoupilo za 28 let jeho existence (1996-2023) na 80 chrámových sborů a přibližně stejný počet varhaníků.

Prostoru pro koncertní činnost sboru příliš nezbyvá, z prostého důvodu: liturgický rok je natolik bohatý a košatý, že schola stihne „obhospodařit“ svátky, slavnosti a neděle.

Přesto sbor již dvakrát navštívil partnerské město Massa Martana v Itálii (v roce 2008 a 2012) a vystoupil zde s koncertním programem.

V listopadu 2013 Cecilská hudební jednota účinkovala při Národní pouti do Svaté země, kde doprovázela bohoslužby s našimi biskupy pro 1500 poutníků z Čech a Moravy v Betlémě a v Jeruzalémě, dále ve večeradle v Jeruzalémě, v Ain Karim a v Judské poušti.

Sbor také vystoupil při závěrečné bohoslužbě na Smetanově Litomyšli a při výročí 350 let diecéze na Velkém náměstí v Hradci Králové.

Sbor se 83 skladbami podílel na instruktážních nahrávkách Radia Proglas k vydávanému Obřadnímu (2014), Svátečnímu (2015) a Nedělnímu graduálu (2017) P. Josefa Olejníka. V současnosti čítá na 18 aktivních členů.

Oslavy 220 let

Dne 22. listopadu 2023 při 220. výročí byly při mši svaté, kterou sloužil děkan P. Jan Pitřinec, provedeny tyto skladby: čtyřhlasá vstupní antifona „Svatá Cecílie zůstala věrná Božímu zákonu...“, ordinarium Josefa Olejníka „Česká mše z Andělské Hory“, responsoriální žalm a Aleluja, Afferentur regi od Jaroslava Kociana, antifona k přijímání Josefa Olejníka „Kdo chce jít za mnou“ a na závěr tradiční Cecílská píseň „Zavzni hudbu v celé kráse“. Po skončení bohoslužby ještě následovalo vystoupení žákyň ZUŠ Jaroslava Kociana s choreografií Pavlína Lipenské „Caecilia Virgo“ na hudbu Jamese MacMillana a valná hromada na děkanství. Na této valné hromadě jsme přivítali i vzácného hosta, pana Josefa Kličku, který v letošním roce oslavil 70 (!) let členství, je členem mužského Pěveckého sboru Smetana v Praze a smíšeného Pěveckého sboru ČVUT.

Cecílská hudební jednota za 220 let své existence zažila období rozkvětu i stagnace, ceciliánskou reformu i návrat ke gregoriánskému chorálu a v neposlední řadě i II. vatikánský koncil. Kdo by si byl pomyslel, že přestojí tolik let? Jaké asi měli představy, plány a vize zakládající členové? Když nad tím tak uvažujeme, nezbývá následovníkům, než pokračovat. S ochotnými, vytrvalými muzikanty, zpěváky a zpěvačkami, ale hlavně s Božím požehnáním.

Cecilie Pecháčková, regenschori

Medián vychází jako příloha
Informačních novin ústeckých farností – INUF 244
pro vnitřní potřebu

Fotografie z oslavy 220 let: Lukáš Prokeš a Dominik Syka

Ostatní fotografie: Archiv farnosti